

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Jihlava

Inspekční zpráva

Základní škola T. G. Masaryka Rouchovany, okres Třebíč

675 57 Rouchovany 131

Identifikátor školy: 600 121 704

Zřizovatel: Obec Rouchovany, 675 57 Rouchovany 35

Školský úřad Třebíč, Otmarova 3, 674 01 Třebíč

Termín konání orientační inspekce: 7. a 8. březen 2000.

Čj.	114 113/00-11021
Signatura	ok4ct104

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Hodnocení vyplynulo z hospitací ve všech třídách 1. až 9. ročníku a vztahuje se na předměty český jazyk, anglický jazyk, matematika, vlastivěda, přírodopis a zeměpis.

Výuka ve jmenovaných předmětech probíhala v 1. – 8. ročníku podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2, ve znění pozdějších úprav, v 9. ročníku podle upravených učebních dokumentů čj. 18 730/91-20. Obsah učiva ve sledovaných hodinách odpovídal požadavkům osnov, časová dotace jednotlivých předmětů byla v souladu s učebním plánem uvedených vzdělávacích programů.

Výuka výše uvedených předmětů na 1. stupni ZŠ je plně zajištěna učiteli s pedagogickou i odbornou způsobilostí.

Český jazyk a literatura

Stanovené cíle odpovídající požadavkům osnov byly ve všech sledovaných hodinách plněny.

Na druhém stupni je výuka českého jazyka zajišťována učitelem s odbornou, ale bez pedagogické způsobilosti pro základní školu. Pedagogický proces probíhal ve vyhovujících učebnách vybavených nábytkem odpovídajícím psychohygienickým zásadám. Estetická úroveň většiny učeben na druhém stupni je průměrná.

Učitelé mají k dispozici dostatečné množství odborné i pedagogické literatury. Prostředí žákovské knihovny není příliš podnětné, výběr titulů je dostačující. Část učebnic, poskytovaná žákům druhého stupně, je starší, jejich funkčnost je omezená.

Ve sledovaných hodinách převažovaly frontální metody práce, na prvním stupni byly v menší míře užity kooperativní techniky a skupinové aktivity. V 1. - 5. ročníku byla patrná větší rozmanitost vyučovacích metod užitých v průběhu jednotlivých hodin, úsilí vyučujících o efektivní způsob práce a vytvoření prostoru pro samostatné učení. Výuka českého jazyka na druhém stupni byla jednotvárnější. Některé vyučovací hodiny s převahou frontálních činností měly stereotypní charakter, vyučující věnovali méně prostoru relaxaci žáků, důsledkem byla pak jejich snížená aktivita.

Odborná úroveň výuky odpovídala věku žáků, náročnost sdělovaných informací byla přiměřená jejich schopnostem. Učitelé řídili práci jasnými a srozumitelnými pokyny, usilovali o maximální využití dosavadních znalostí a zkušeností žáků a o plynulé zařazení nového učiva do systému vědomostí. Vyučující důsledně vedli žáky ke správnému vyjadřování. Kromě učebnic využívali v části hodin i další zdroje učebních informací. Didaktická technika nebyla ve sledovaných hodinách užita. Méně prostoru bylo věnováno individuálním potřebám žáků a rozvíjení jejich individuálních schopností. Žáky se speciálními potřebami učitelé zohledňovali jen v menší míře. Tato skutečnost je kompenzována činností dvou dyslektických kroužků.

Ve většině hodin byly využity vstupní motivační metody i průběžná motivace. Objevovaly se aktuality z kulturního a společenského života regionu, žáci byli upozorňováni na aktuální zajímavosti související s výukou. Znalosti a dovednosti byly při vyučování průběžně ověřovány, výsledky objektivně vyhodnocovány. Vyučující věnovali poměrně málo pozornosti podpoře sebehodnocení a sebekontroly žáků.

Ve všech sledovaných hodinách byl patrný velmi pozitivní vztah učitelů k žákům. Pedagogové rovněž podporovali a rozvíjeli vzájemnou toleranci a přátelské vztahy mezi žáky, jejichž chování v průběhu výchovně vzdělávacího procesu bylo příkladné. Výuka probíhala ve velice příjemném prostředí vzájemného respektování a spolupráce.

Kvalita výuky předmětu český jazyk a literatura je hodnocena jako velmi dobrá.

Anglický jazyk

Anglický jazyk je vyučován téměř ve všech třídách učitelkou s pedagogickou, ale bez odborné způsobilosti, která si vzdělání částečně doplnila tříletým kurzem organizovaným CDVU v Třebíči. Jednu skupinu žáků páté třídy vyučuje pedagog bez odborné a pedagogické způsobilosti.

Většina vyučovacích hodin probíhá v jedné z kmenových učeben, ve které jsou soustředěny pomůcky a didaktická technika - radiomagnetofon a videorekorder. Cíle jednotlivých vyučovacích hodin byly pevně stanoveny a plněny. Z používaných pomůcek převládaly učebnice, doplňkové texty a obrazový materiál. Doprovodné magnetofonové nahrávky byly používány v části sledovaných hodin.

Základní formou výuky byla frontální práce s učebnicí a řízený dialog, do kterého se aktivně nezapojovali všichni žáci. Převládala stereotypní organizace hodin, chybělo výraznější střídání činností. Vyučující se zaměřili zejména na rozvíjení znalostí slovní zásoby a tvarosloví, malou pozornost věnovali rozvíjení komunikativních dovedností žáků a uplatnění kooperativních metod činnosti. Vyučující částečně zohledňovali slabší žáky. Učivo bylo interpretováno věcně správně, převažovaly však pokyny pedagogů v českém jazyce.

Motivační metody, aktualizace učiva a mezipředmětové vztahy byly při výuce uplatňovány. Učitelé upozorňovali na obtížnosti v získávaných vědomostech, přizpůsobovali tempo výuky potřebám žáků, průběžně znalosti ověřovali. Často uplatňovali motivaci formou pochvaly. Schopnost sebehodnocení žáků však nebyla rozvíjena.

Interakce a komunikace mezi účastníky výchovně vzdělávacího procesu byla přirozená, žáci se chovali ukázněně a ochotně plnili zadané úkoly. K atmosféře důvěry přispívalo dodržování dohodnutých pravidel vzájemné komunikace.

Kvalita výuky anglického jazyka je na dobré úrovni.

Matematika

Výuka matematiky na 2. stupni je zajištěna učiteli s pedagogickou i odbornou způsobilostí v 75 % vyučovacích hodin, zbytek je učen vyučujícími s pedagogickou způsobilostí. Tato skutečnost neovlivnila negativně výuku matematiky.

Bezprostřední příprava pedagogických pracovníků na vyučování byla dobře zajištěna. Výukové cíle byly stanoveny s ohledem na aktuální stav třídy, jejich splnění bylo v závěru hodin vyhodnoceno.

Výuka probíhala v kmenových třídách, vhodně vybavených a zařízených. Tempo výuky a struktura vyučovacích hodin byly přiměřené věku žáků. Zařazení relaxačních prvků bylo pozorováno jen výjimečně. Didaktická technika využita nebyla, kladně lze hodnotit využití osobních kalkulátorů.

Ve vyučování se střídala samostatná práce s frontálními činnostmi, metody aktivního učení byly pozorovány spíše ojediněle. Vyučující kladli důraz na aplikaci získaných poznatků a rozvíjení abstraktního myšlení. Vhodně byly využity učebnice, cvičebnice a další zdroje učebních informací. Výuka byla provedena odborně a věcně správně.

Vyučující využívali prvky převážně průběžné motivace, vhodně uplatňovali mezipředmětové vztahy. Potřebnou pozornost věnovali procvičování a upevňování učiva i průběžnému hodnocení a analýze zjištěných chyb.

Vzájemné pozitivní vztahy vytvářely přátelskou atmosféru. Vyučující se snažili rozvíjet komunikativní schopnosti žáků, jejich verbální i neverbální projevy měly velmi dobrou úroveň. Žáci respektovali dohodnutá pravidla, ochotně spolupracovali.

Kvalitu vzdělávání v matematice hodnotí Česká školní inspekce jako velmi dobrou.

Přírodovědné předměty (vlastivěda, zeměpis, přírodopis)

Zeměpis je vyučován ve všech ročnících učitelem s pedagogickou i odbornou způsobilostí, výuka přírodopisu je zajištěna učitelem s pedagogickou způsobilostí. Chybějící odbornost neměla negativní dopad na kvalitu výuky.

Výuka vlastivědy probíhala v kmenových třídách zařízených nábytkem odpovídajícím potřebám žáků i učitelů, estetická úroveň těchto tříd je velmi dobrá.

Výuka přírodopisu a zeměpisu probíhala v odborné přírodopisné pracovně, vybavené potřebnými názornými pomůckami, přírodninami a didaktickou technikou. Toto vybavení bylo ve vyučovacích hodinách účelně využito. Při výuce zeměpisu v 6. třídě a přírodopisu v 7. třídě jsou používány zastaralé a nevhodné učebnice.

Perspektivní i bezprostřední příprava na vyučování byla dobře zajištěna, výukové cíle respektovaly aktuální stav třídy.

Většina sledovaných hodin byla organizačně i metodicky připravena s ohledem na věk a možnosti žáků. V průběhu vyučovacích hodin docházelo ke střídání činností, byly uplatňovány soutěživé i herní formy podporující zájem žáků. Vhodně byla uplatněna odborná literatura, encyklopedie a další zdroje učebních informací. V části vyučujících hodin převažovala forma řízeného rozhovoru, kde byl dominujícím zdrojem informací učitel. V těchto vyučovacích jednotkách bylo využití učebnic omezené.

Vstupní motivace byla uplatňována jen ojediněle, převažovala motivace průběžná. Prověřování pochopení a zvládnutí nového učiva i hodnocení výukových cílů bylo součástí většiny hodin. Vyučující dbali na odbornou a věcnou správnost.

Žáci i učitelé respektovali dohodnutá pravidla chování, výuka probíhala v klidném prostředí vzájemné spolupráce.

Celkově je výuka přírodovědných předmětů hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Plánování a příprava výuky, materiální podmínky, motivace a hodnocení, interakce a komunikace jsou hodnoceny jako velmi dobré. Personální podmínky, organizace, užité formy a metody výuky jsou hodnoceny jako dobré. Psychohygienické podmínky jsou negativně ovlivněny zkrácenými přestávkami.

Celkově je kvalita vzdělávání ve sledovaných předmětech na 1. a 2. stupni ZŠ hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Dlouhodobá koncepce rozvoje školy na období pěti let zahrnuje oblast materiálně technickou, oblast personálního zajištění školy, oblast vlastní výchovně vzdělávací práce s důrazem na formování osobnosti žáka a oblast spolupráce se zřizovatelem, rodičovskou veřejností a dalšími partnery.

Jako prioritní je vymezeno zlepšení prostorových, materiálně technických, personálních a psychohygienických podmínek výuky.

Z koncepčních záměrů vychází roční plán práce školy, který obsahuje zejména organizaci a časový průběh školního roku, BOZP, plán práce výchovného poradce, protidrogový program školy a některé další organizační údaje. V ročním plánu práce nejsou stanoveny termíny jednotlivých úkolů, ani pracovníci odpovědní za jejich plnění. Plán vychází z analýzy minulého školního roku, byl vytvořen za spoluúčasti pedagogických pracovníků školy. Byl s ním seznámen zřizovatel a rodičovská veřejnost.

Dílčí úkoly vyplývající z ročního plánu a operativní úkoly obsahují týdenní plány práce. Jejich vyhodnocování je kontrolou plnění ročního plánu práce a poskytuje vedení školy potřebnou zpětnou vazbu.

Výuka ve škole probíhá podle schválených učebních dokumentů. Zpracování tematických a časových plánů vyučujícími je někde spíše formální a neumožňuje v plné míře jejich funkční využití.

Nabídka a realizace volitelných a nepovinných předmětů i zájmových útvarů vychází z možností školy a zájmu žáků. Jejich přehled je uveden v závěru inspekční zprávy.

Plánování je zajištěno na dobré úrovni.

Organizování

Organizace výchovně vzdělávacího procesu a provozu školy vychází ze zpracovaného organizačního řádu. Pracovníci školy byli seznámeni s organizačním zabezpečením školního roku, plánem pedagogických rad a provozních porad i s pověřením jednotlivých pracovníků při zabezpečování výchovně vzdělávacího procesu. Náplně a povinnosti jednotlivých pracovníků jsou písemně stanoveny. Vzhledem k nízkému počtu pedagogických pracovníků nejsou ustaveny metodické orgány (předmětové komise, metodické sdružení).

Povinná dokumentace je vedena ve stanoveném rozsahu a stanovenou formou, menší administrativní nedostatky byly odstraněny v průběhu inspekce.

Informovanost pracovníků je zajištěna denním kontaktem, pomocí písemných informací ve sborovně, na pracovních poradách a pedagogických radách.

Žáci jsou informováni prostřednictvím třídních učitelů, školního čtvrtletníku Školáček a pomocí nástěnek ve třídách. Důležité události i úspěchy žáků v reprezentaci školy jsou zveřejňovány na nástěnné tabuli v prostorách školy. Ve škole pracují třídní žákovské samosprávy, školní samospráva která by spolupracovala s ředitelem, ustavena není.

Vnější informační systém je založen na informování rodičů prostřednictvím žákovských knížek, prostřednictvím sdružení rodičů, při osobních kontaktech na třídních schůzkách a při individuálních pohovorech. Pravidelné konzultační hodiny zajišťuje výchovná poradkyně.

Škola se prezentuje na veřejnosti zejména úspěchy svých žáků v soutěžích, organizací a účastí na kulturních a sportovních akcích a videoukázkami v místní kabelové síti.

Organizace výchovně vzdělávacího procesu má stanovena jasná pravidla, s ohledem na velikost školy umožňuje řediteli školy účinné řízení. ČŠI hodnotí organizování výchovně vzdělávací činnosti jako velmi dobré.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitel školy uplatňuje demokratický styl řízení s dostatečným prostorem pro využití iniciativy a tvořivosti pracovníků. Dle organizačního řádu jsou některé kompetence delegovány na další zaměstnance školy, zejména na zástupce ředitele. Nástroje operativního řízení jsou funkční, zaměstnanci se mohou vyjádřit k aktuálním problémům školy na pravidelných týdenních poradách.

Systém morálního a hmotného stimuluování pracovníků je vytvořen. Nenárokové složky platu přiděluje ředitel podle pevně stanovených kritérií, se kterými jsou zaměstnanci seznámeni.

Vedení školy podporuje další vzdělávání učitelů, kteří se pravidelně zúčastňují především akcí pořádaných CDVU v Třebíči. Tři vyučující absolvovaly tříletý kurz mluvnice a konverzace německého a anglického jazyka. Jedna učitelka prvního stupně si v současné době zvyšuje kvalifikaci studiem oboru speciální pedagogika. Pomoc začínající učitelce je zajištěna prostřednictvím uvádějícího pedagoga.

Pravidelné sebehodnocení realizuje škola především využitím srovnávacích testů MŠMT, účastí v soutěžích a olympiádách a dostatečnou prezentací školy na veřejnosti.

Kvalita vedení a motivování pracovníků je hodnocena jako velmi dobrá.

Kontrolní mechanismy

Systém vnitřní kontroly vychází z plánu kontrolní a hospitační činnosti a z povinností stanovených pro pracovníky školy. Kontrolu provádí především ředitel školy a jeho zástupce, v oblasti provozní rovněž někteří další pracovníci.

Ve výchovně vzdělávacím procesu vedení školy systematicky sleduje pedagogickou dokumentaci, plnění učebních plánů a osnov, kvalitu práce učitelů, výsledky vzdělávání. Hospitační činnost ředitele a zástupce ředitele je pravidelná, zjištěné skutečnosti jsou s pracovníky projednávány a vyhodnocovány. Způsob zaznamenání rozborů hospitací nemá takovou vypovídací hodnotu, aby mohl výrazněji ovlivnit kvalitu výuky. Závažnější zjištění projednává ředitel školy se zaměstnanci na pedagogických radách, kde jsou přijímána opatření, jejichž plnění je průběžně sledováno.

Systém kontroly provozu a hospodaření školy je účinný, přidělené finanční prostředky využívá vedení školy efektivně. Jejich čerpání ředitel přehledným způsobem zaznamenává a průběžně kontroluje.

Evaluační nástroje pro hodnocení úrovně výsledků učení jsou dostačující.

Česká školní inspekce hodnotí kontrolní mechanismy jako velmi dobré.

Hodnocení kvality řízení

Řízení školy je systematické, má stanovená pravidla, která jsou zaměstnanci školy akceptována. Česká školní inspekce hodnotí kvalitu řízení školy jako velmi dobrou.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

- Škola má devět tříd se 193 žáky. Je spádovou školou pro sedm obcí, ze kterých dojíždí 67 žáků. Nevhodné příjezdy a odjezdy autobusových spojů zajišťujících přepravu přespolních žáků negativně ovlivňují psychohygienické podmínky výuky. Dvě přestávky jsou pouze pětiminutové, hlavní přestávka má délku patnáct minut,
- jako volitelné předměty jsou vyučovány německý jazyk a seminář přírodovědných předmětů.
- nepovinnými předměty jsou sborový zpěv, konverzace v anglickém jazyku, sportovní hry a náboženství.
- zájmové útvary jsou zaměřeny na výpočetní techniku, matematiku, zpěv, hudbu a tanec, ruční práce, tělovýchovu, výtvarnou výchovu a konverzaci v cizích jazycích,
- součástí školy je od 1. ledna 2000 školní jídelna s kapacitou 200 jídel.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školních zařízení,
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1998/99,
- povinná dokumentace školy podle § 38a odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních a středních škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- dlouhodobá koncepce rozvoje školy,
- roční plán práce školy,
- týdenní plány činnosti,
- organizační zabezpečení školního roku 1999/2000,
- tématické a časové plány vyučujících,
- přehled úvazků a pedagogické a odborné způsobilosti vyučujících,
- plán činnosti výchovného poradce,
- minimální program protidrogové prevence “Škola bez drog”
- rozhodnutí ředitele školy
- plán kontrolní činnosti,
- režim školy pro učitele,
- přehled dojíždějících žáků,
- povinnosti a náplně práce zaměstnanců,
- čtvrtletník ZŠ TGM Rouchovany Školáček,
- písemné práce žáků, žakovské knížky,
- hospitační záznamy
- učební plány a učební osnovy.

ZÁVĚR

Pozitiva

- Organizace zájmových aktivit, které vhodně doplňují hlavní činnost školy,
- příznivá atmosféra, pozitivní interakční vztahy,
- opravy a modernizace školní budovy, vybavení počítačové učebny.

Negativa

- Nepříznivé psychohygienické podmínky výuky.

Doporučení

- V součinnosti se zřizovatelem zlepšit psychohygienické podmínky výuky,
- dokončit vybavení školy kvalitními učebnicemi.

Závěry

Kvalita vzdělávání v hospitovaných předmětech je hodnocena jako velmi dobrá.

Kvalita řízení školy je hodnocena jako velmi dobrá.

Finanční prostředky přidělené škole ze státního rozpočtu jsou čerpány účelně.

Od poslední inspekce uskutečněné ve dnech 16. a 17. 10. 1997 došlo k pozitivnímu posunu zvláště v zabezpečení materiálně technických podmínek výuky (opravy školní budovy, zdokonalení topného systému, vybavení školy moderními PC) a v péči o zdravotně postižené žáky (dyslektické kroužky vedené kvalifikovanými pracovníci).

Na základě výše uvedených skutečností je Základní škola T. G. Masaryka v Rouchovanech hodnocena jako velmi dobrá.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jaroslav Hutař	Jaroslav Hutař..
Členové týmu	PhDr. Dana Musilová	Dana Musilová...

V Třebíči dne 10. března 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: .14. 3. 2000

Razítko

Ředitel školy – Mgr. Josef Diviš

J. Diviš
Podpis ředitele

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Dobrý	<i>Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Ještě vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Na vědomí:

Školský úřad Třebíč

Obecní úřad Rouchovany

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Třebíč	2000-04-13	čj. 176/2000
Zřizovatel - Ob. úřad Rouchovany	2000-04-10	čj. 160/2000

Rada školy	---	---
------------	-----	-----

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nepodány